

24) art. 59ª otrzymuje brzmienie następujące:
„Za postępowanie zapobiegawcze pobiera się opłatę:

1) w razie uchylenia odroczenia wypłat z powodu zawarcia układu zapobiegawczego — w wysokości dwóch dziesiątych wpisu stosunkowego;

2) w razie uchylenia odroczenia opłat z innych przyczyn — w wysokości jednej dziesiątej wpisu stosunkowego;

Przy obliczeniu opłaty będzie brana pod uwagę suma, która ma być wypłacona sprawdzonym wierzycielom na mocy układu.”

Art. 2. Sposób uiszczania powyższych opłat określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Upoważnia się Ministra Sprawiedliwości do ogłoszenia w drodze rozporządzenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu przepisów tymczasowych o kosztach sądowych z dnia 18 lipca 1917 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 54, poz. 520) z uwzględnieniem wszystkich zmian dotychczasowych, tudzież wynikających z ustawy niniejszej.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem pierwszym miesiąca kalendarzowego, następującego po dniu ogłoszenia.

Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc wszelkie przepisy sprzeczne z nią, a w szczególności rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 21).

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

251.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 17 marca 1932 r.

o kosztach sądowych na obszarze sądów apelacyjnych w Krakowie i Lwowie oraz sądu okręgowego w Cieszynie.

R o z d z i a ł I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. W postępowaniu przed sądami powszechnymi i sądami pracy w sprawach, toczących się na zasadzie procedury cywilnej, ordynacji egzekucyjnej, ordynacji upadłościowej i ugodowej, pobie-

rane będą koszty sądowe (opłaty sądowe i koszty postępowania) według niniejszej ustawy.

Art. 2. O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, obowiązany do uiszczenia kosztów sądowych jest ten, kto swym wnioskiem spowodował czynność lub postępowanie, podlegające opłacie, lub kto w myśl rozstrzygnięcia sądowego lub ugody ponosić koszty jest zobowiązany.

Przepis powyższy w niczem nie narusza przepisów o ponoszeniu kosztów w myśl obowiązujących ustaw postępowania.

Art. 3. Uwolnienie od kosztów sądowych (opłat sądowych i kosztów postępowania) służy:

1) osobom, którym sąd przyznał prawo ubogich w zakresie, określonym ustawą postępowania sądowego we wszystkich rodzajach postępowania, objętego ustawą niniejszą, a w sprawach hipotecznych od opłat za adnotację zarządu przymusowego i wszczęcia postępowania licytacyjnego,

2) kuratorowi, wyznaczonemu przez sąd do zastępowania osoby, nieznannej z miejsca pobytu, lub dla obrony ślubnego pochodzenia oraz obrońcy wężła małżeńskiego i innym zastępcom, zajmującym podobne stanowisko.

W zakresie, w którym w myśl niniejszego przepisu, strony są zwolnione od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, koszty postępowania uiszcza tymczasowo Skarb Państwa.

Art. 4. Uwolnienie od opłat sądowych służy:

1) Skarbowi Państwa,

2) instytucjom prawa publicznego, zwolnionym od tych opłat na mocy szczególnych przepisów,

3) zarządcy masy upadłościowej i zarządcy ugodowemu oraz wydziałowi i radzie wierzycieli — od wszelkich opłat jedynie w postępowaniu upadłościowym i ugodowym,

4) dłużnikowi upadłemu w postępowaniu upadłościowym i dłużnikowi w postępowaniu ugodowym — od opłat od podań i załączników, składanych w tem postępowaniu.

Uwolnienie od opłat nie zwalnia od obowiązku uiszczenia kosztów postępowania.

Art. 5. Jeżeli na przeciwnika strony, zwolnionej od kosztów lub opłat sądowych, włożony będzie obowiązek ponoszenia kosztów w całości lub w części, koszty sądowe lub opłaty, nieuiszczone wskutek zwolnienia, będą ściągnięte od tegoż przeciwnika w całości lub w odpowiedniej części po uprawomocnieniu się orzeczenia sądu.

W razie uchylenia kurateli lub ujawnienia majątku osób, dla których ustanowiono kuratora, koszty sądowe, od których kurator był zwolniony, będą ściągnięte od strony, działającej przez kuratora.

Art. 6. Postępowanie o przyznanie prawa ubogich i postępowanie przed sądem polubownym wolne są od opłat sądowych.

Art. 7. Opłata sądowa winna być uiszczona przy wniesieniu pisma lub przy zgłoszeniu wniosku, podlegającego opłacie.

Zadna czynność nie będzie podjęta na skutek pisma, od którego nie została uiszczona należna opłata sądowa. Pismo takie będzie zwrócone, jeżeli wnoszący je w ciągu siedmiu dni po dniu doręczenia mu wezwania w myśl § 85 p. c. o uzupełnienie braku, nie uiszczy przypadającej opłaty lub jej nie uzupełni do należytej wysokości. Termin siedmiu dni może być odpowiednio przedłużony, jeśli chodzi o pisma, wpływające z zagranicy, a wnoszący nie ma w kraju prawnego zastępcy.

Wnioski, podlegające opłacie, które się składa przez oświadczenie do protokołu, nie będą przyjęte, jeżeli jednocześnie nie zostanie uiszczona opłata.

Art. 8. Przepis artykułu poprzedzającego ma odpowiednie zastosowanie w przypadku, gdy w wyniku sprawdzenia wartości przedmiotu sporu, w wyniku zmiany lub rozszerzenia żądania, albo wskutek zmiany rodzaju postępowania przypadać będzie opłata wyższa od poprzednio uiszczonej.

Art. 9. Przewodniczący wydaje zarządzenie co do wezwania o uiszczenie opłaty i co do zwrócenia pism nieopłaconych należycie.

Jednakże uchwały co do zwrócenia wydaje sąd na posiedzeniu niejawnym, jeżeli opłata przypada od rewizji, od skarg nieważności lub od skarg o wznowienie, wniesionych do sądu drugiej instancji albo do Sądu Najwyższego, lub wreszcie od rekursu do Sądu Najwyższego.

Art. 10. Wymiaru kosztów sądowych dokonywa sekretarz sądowy w przypadku:

- 1) ujawnienia majątku kuranda i cofnięcia kurateli lub prawa ubogich;
- 2) nałożenia kosztów procesowych na przeciwnika strony, uwolnionej od kosztów lub opłat sądowych;
- 3) gdy w myśl niniejszej ustawy uiszczenie opłaty zależne jest od urzędowego wymiaru.

Koszty te uiszczyć należy w ciągu czternastu dni po dniu doręczenia stronie nieobecnej nakazu płatniczego lub stwierdzonego protokółarnie ogłoszenia wymiaru stronie obecnej.

Kwoty, nieuiszczone w tym terminie, będą ściągane w drodze egzekucji z urzędu.

Art. 11. Przeciw wymiarowi, uskutecznionemu przez sekretarza sądowego, służy przedstawienie do sądu danej instancji w ciągu siedmiu dni po dniu doręczenia nakazu płatniczego lub ustnego zawiadomienia.

Sąd wydaje orzeczenie bez poprzedniej ustnej rozprawy. W wydziałach załatwienie przedstawienia należy do przewodniczącego lub sędziego wyznaczonego.

Od uchwały sądu służy rekurs w myśl § 514 do 528 p. c.

Przedstawienie lub rekurs można wnieść przez oświadczenie do protokołu przed sekretarzem sądowym lub na piśmie bez obowiązkowego podpisu adwokata.

Przedstawienie i rekurs same przez się nie odraczają terminu płatności.

Opłaty, uchylone w całości lub w części prawomocnym orzeczeniem, będą w granicach uchylenia zwrócone strofie z urzędu.

Art. 12. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, określi sposób uiszczania opłat.

Art. 13. Prawo Skarbu Państwa do żądania nieuiszczonej opłaty sądowej przedawnia się z upływem lat trzech, licząc od dnia, w którym opłatę należało uiszczyć.

Prawo strony do żądania zwrotu opłaty sądowej przedawnia się z upływem lat trzech od dnia powstania tego prawa.

Art. 14. Groszowe końcówki opłat, obliczonych według stopy procentowej, przewidziane w niniejszej ustawie, niepodzielne przez dziesięć, zaokrąglą się wwyż do kwoty, w ten sposób podzielnej.

Tak obliczona suma opłaty nie może wynosić mniej jak 2 zł, a w sprawach, należących do właściwości sądów okręgowych mniej jak 10 zł.

Rozdział II.

Opłaty sądowe w postępowaniu spornem i egzekucyjnym.

Art. 15. W postępowaniu, toczącym się na zasadzie procedury cywilnej i ordynacji egzekucyjnej, opłatami sądowymi są:

- 1) wpis stosunkowy,
- 2) opłata od podań i załączników,
- 3) opłata kancelaryjna.

Oddział I.

Wpis.

Art. 16. Wysokość wpisu stosunkowego zależna jest od wartości przedmiotu sporu i wynosi 3% tej wartości, przyczem każde rozpoczęte 100 zł liczy się za pełne.

Art. 17. Wartość przedmiotu sporu oznacza się według §§ 54 do 60 normy jurysdykcyjnej ze zmianami, zawartymi w artykułach następujących.

Art. 18. Jeżeli przedmiotem sporu jest istnienie lub czas trwania stosunku najmu lub dzierżawy przez czas dłuższy niż jeden rok, wówczas wartość przedmiotu sporu stanowi kwota jednorocznego czynszu.

Przy roszczeniach o należne z ustawy utrzymanie wartość prawa do powtarzających się świadczeń, o ile ogólna suma żądanych świadczeń nie jest mniejsza, określa się na pięciokrotną kwotę rocznych świadczeń. To samo ma zastosowanie przy roszczeniach o zapłatę renty pieniężnej, jako odszkodowania za śmierć i uszkodzenie cielesne.

Gdy roszczenie dotyczy należnego utrzymania na czas trwania sporu małżeńskiego, wówczas wartość przedmiotu sporu określa się kwotą jednorocznych świadczeń.

Art. 19. Jeżeli przedmiotem sporu są w całości lub w części prawa niemajątkowe, albo jeżeli w chwili wytoczenia sprawy wartość przedmiotu sporu nie da się określić, wpis oznaczy tymczasowo przewodniczący w sądzie okręgowym w wysokości od 30 zł do 700 zł, a w sądzie grodzkim od 3 zł do 30 zł.

Od zarządzenia w sądzie grodzkim co do tymczasowego oznaczenia wpisu niema środka prawnego.

Od zarządzenia przewodniczącego w sądzie okręgowym można się odwołać do tegoż sądu w terminie siedmiodniowym po dniu zawiadomienia strony o oznaczeniu wpisu. Sąd w składzie trzech sędziów rozstrzyga na posiedzeniu niejawnem uchwałą, od której niema środka prawnego.

Termin do uiszczenia wpisu, tymczasowo oznaczonego, rozpoczyna się po dniu doręczenia uchwały stronie interesowanej.

Suma ostateczna wpisu określona będzie przez sąd przy wydaniu orzeczenia, kończącego postępowanie w pierwszej instancji, przyczem zaliczona będzie kwota, tymczasowo pobrana.

Art. 20. Jeżeli z roszczeniem niemajątkowym połączone jest roszczenie majątkowe, które się z pierwszego wywodzi, wówczas tylko jedno roszczenie, a mianowicie wyższej wartości, służy za podstawę do oznaczenia wartości przedmiotu sporu.

Art. 21. Jeżeli przedmiotem skargi jest jedynie część wierzytelności kapitałowej lub nadwyżka, wynikająca z porównania wierzytelności wzajemnych, wówczas zaskarżona część wierzytelności lub zaskarżona nadwyżka, będzie podstawą wymiaru opłaty.

Art. 22. Ulegające opłacie wpisu stosunkowego pisma lub zastępujące je wnioski, składane do protokołu, dotyczące tylko części przedmiotu sporu, podlegają opłatom tylko w stosunku do wartości tej części.

Art. 23. W postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym podstawą obliczenia opłaty jest suma egzekwowanego lub zabezpieczyć się mającego roszczenia. Jeżeli jednak przedmiot, do którego skierowana jest egzekucja lub zabezpieczenie, posiada mniejszą wartość, to ta mniejsza wartość będzie podstawą obliczenia opłaty.

Jeżeli egzekucję prowadzi się celem zaspokojenia roszczeń niepieniężnych, wówczas wartość przedmiotu sporu, ustalona w poprzedzającym egzekucję postępowaniu, będzie także podstawą obliczenia opłaty w postępowaniu egzekucyjnym, dotyczącym tego samego roszczenia.

Art. 24. W każdym piśmie należy podać wartość przedmiotu, o ile przedmiotem jego nie jest oznaczona suma pieniężna lub też wartość ta nie została już poprzednio podana. Ten sam obowiązek istnieje dla oznaczenia wartości części przedmiotu, jeżeli ta tylko jest podstawą obliczenia opłaty. W razie naruszenia tego przepisu ma zastosowanie przepis § 85 p. c.

Art. 25. Jeżeli celem oznaczenia właściwości i składu sądu, trybu postępowania albo dopuszczalności środka odwoławczego wartość przedmiotu sporu została już przez sąd ustalona, wówczas ustalenie to będzie podstawą do obliczenia wysokości opłat, o ile nie mają zastosowania przepisy art. 18, 20 i 21 ustawy niniejszej.

Poza tem ustalenie wartości szacunkowej dla obliczenia opłaty następuje uchwałą sądu według swobodnego uznania, gdy sąd uzna to za wskazane, lub gdy zażąda tego strona przed zamknięciem rozprawy w pierwszej instancji z powodu zbyt wygórowanego oznaczenia wartości przez przeciwnika. Od uchwały sądu niema osobnego środka prawnego.

Koszty, powstałe przy sądowym ustaleniu wartości, poniesie strona, która je spowodowała przez zaniechanie podania wartości albo przez podanie nieprawdziwej wartości lub złożenie nieuzasadnionego wniosku o ustalenie.

Oznaczenie przez sąd wartości przedmiotu sporu w myśl niniejszego artykułu, pozostaje bez wpływu na właściwość i skład sądu oraz tryb postępowania.

Art. 26. Wpis stosunkowy pobiera się:

- 1) od skargi lub zastępującego ją wniosku, zgłoszonego w myśl § 439 p. c., skargi wzajemnej, skargi interwencyjnej głównej;
- 2) od apelacji;
- 3) od rewizji;
- 4) od skargi nieważności i skargi o wznowienie postępowania;
- 5) od wniosku o pierwsze dozwoleńie egzekucji na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych.

Art. 27. Połowę wpisu stosunkowego pobiera się:

- 1) od skargi w postępowaniu nakazowym (§ 548 p. c.), oraz od skargi w postępowaniu wekslowem, jeżeli powód w myśl § 557 p. c. zgłosi wniosek o wydanie nakazu zapłaty;
- 2) od wniosku z wypowiedzeniem sądowym najmu lub dzierżawy (§ 562 p. c.), oraz od wniosku o wydanie sądowego nakazu oddania lub odebrania przedmiotu najmu i dzierżawy (§ 567 p. c.);
- 3) od zarzutów przeciw pozasądowemu wypowiedzeniu najmu lub dzierżawy (§ 566 p. c.);
- 4) od skargi o uchylenie orzeczenia polubownego (§ 596 p. c.);
- 5) od zażalenia nieważności przeciw orzeczeniom sądów giełdowych (art. XXIII ust. wpraw. p. c.) i
- 6) od wniosku o dozwoleńie egzekucji na podstawie orzeczenia sądu polubownego lub ugody, zawartej przed tym sądem.

Gdy jednak sprawy, wymienione w punkcie 1) i 2), na skutek wniesienia zarzutów lub w odniesieniu do spraw, wymienionych w punkcie 1), z powodu nieuwzględnienia wniosku o wydanie nakazu zapłaty, mają być skierowane do ustnej rozprawy, pobrana będzie od powoda druga połowa wpisu.

Art. 28. Jedną piątą wpisu stosunkowego pobiera się:

1) od pisma z oznaczeniem przyłączenia się do sporu (interwencja uboczna § 17 p. c.), oraz od pisma z oznajmieniem objęcia sporu w miejsce pozwanego (§ 23 p. c.);

2) od wniosku o ubezpieczenie dowodów (§ 384 p. c.);

3) od podań o wydanie warunkowego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczem; gdy jednak sprawa ma być skierowana do zwykłego postępowania, dodatkowo będzie pobrana od powoda brakująca część wpisu;

4) od wniosku o pierwsze dozwoleństwo egzekucji na podstawie tytułów egzekucyjnych;

5) od wniosków o wydanie zarządzeń tymczasowych i od sprzeciwów przeciw tymczasowym zarządzeniom;

6) od rekursów.

Jeżeli interwencja uboczna została zgłoszona lub rekurs złożony przed oznaczeniem wpisu, wpis od interwencji lub rekursu obliczony będzie według tymczasowo oznaczonego wpisu od skargi.

Art. 29. Jedną dziesiątą część wpisu stosunkowego pobiera się:

1) od wniosków o mianowanie sędziego polubownego (§ 582 p. c.), o uznanie, że zapis na sąd polubowny stracił moc prawną (§ 584 p. c.) lub o wydanie przez sąd zarządzeń, które sędziowie polubowni uznali za potrzebne (§ 589 p. c.);

2) od wniosków o wyjawienie majątku pod przysięgą.

Art. 30. Jedną czwartą część wpisu stosunkowego pobiera się:

1) od wartości przedmiotu ugody, zawartej przed sądem bez uprzedniego wytoczenia skargi lub od ugody, zawartej w sporze, o ile wartość przedmiotu ugody przewyższa wartość przedmiotu sporu;

2) za sądowy podział sumy wyegzekwowanej, od ogólnej sumy, przypadającej do podziału między wierzycieli;

3) za podział fizyczny wspólnej rzeczy nieruchomości, spółki lub innej masy, tudzież za odnowienie lub sprostowanie spornej granicy, w tytule wykonanym orzeczonych (§ 351 ord. egz.) — od wartości przedmiotu działu.

Oplaty powyższe będą pobierane na podstawie urzędowego wymiaru. O ile masa rozdziałowa znajduje się w przechowaniu sądu, opłata, wymieniona w pkt. 2, winna być z niej potrącona.

Art. 31. Od uchwały, którą udzielono przybicia targu nieruchomości, pobiera się od sumy kupna opłatę w wysokości jednej piątej części wpisu stosunkowego.

Opłatę tę winien wnieść nabywca w ciągu dni trzydziestu po uprawomocnieniu się uchwały przybicia targu. W razie uchylenia przybicia przez przyjęcie nadoferty uiszczona opłata będzie zwrócona.

Wydanie dekretu własności może nastąpić po wykazaniu, że opłata została uiszczona.

Art. 32. Za czynności urzędu ksiąg gruntowych oraz sądu, prowadzącego rejestry, spowodowane w toku postępowania egzekucyjnego, pobierane

będą opłaty według obowiązujących w tej mierze przepisów.

Za adnotacje zarządu przymusowego lub wszczęcia postępowania licytacyjnego (§ 98 i 138 ord. egz.), celem ściągnięcia wierzytelności, dla której prawo zastawu na nieruchomości, poddanej egzekucji lub innej nieruchomości nie jest wpisane, pobiera się połowę opłaty, jakaby przypadała za wpis hipoteczny prawa zastawu dla egzekwowanej wierzytelności. Uiszczona opłata będzie zaliczona do opłaty za dodatkowy wpis prawa zastawu dla tej samej wierzytelności, jak również do opłaty za późniejszą taką samą adnotację dla tej samej wierzytelności, jeżeli podanie o wpis zostało wniesione przed wykreśleniem odnośnej adnotacji.

Wszelkie inne adnotacje, dokonywane z urzędu w toku postępowania egzekucyjnego, nie wyłączając adnotacji tymczasowego zarządu zlicytowanej nieruchomości oraz adnotacji zarządu przymusowego, zarządzanego w myśl § 201 ord. egz. w miejsce postępowania licytacyjnego, są wolne od opłaty.

Art. 33. Na żądanie strony będzie jej zwrócony:

1) wpis od pisma zwróconego lub odrzuconego z powodów formalnych;

2) wpis od skargi, która przed doręczeniem stronie pozwanej została odrzucona z powodu: niedopuszczalności drogi sądowej, toczącego się sporu, sprawy osądzonej, braku zdolności procesowej, ustawowego zastępstwa lub upoważnienia do prowadzenia sprawy, wreszcie z powodu niewłaściwości sądu;

3) wpis od skargi, apelacji i rewizji w razie cofnięcia ich przed wysłaniem stronie przeciwnej.

Art. 34. Na żądanie strony będzie jej zwrócona:

1) połowa wpisu od skargi: a) w razie odrzucenia jej na podstawie ustnej rozprawy w pierwszej instancji z przyczyn, wymienionych w pkt. 2 artykułu poprzedzającego, o ile zarazem sprawa nie została przekazana właściwemu sądowi, b) w razie wydania wyroku z uznania nie później jak na pierwszej rozprawie;

2) połowa wpisu od skargi, apelacji i rewizji w razie cofnięcia ich przed rozpoczęciem rozprawy, albo w razie zawarcia ugody w danej instancji;

3) połowa wpisu od apelacji, rewizji i rekursu w razie odrzucenia ich jako niedopuszczalne lub spóźnione;

4) połowa wpisu od rekursu w razie jego cofnięcia.

Art. 35. Wpis, uiszczony od powództwa cywilnego, które w postępowaniu karnem pozostawione zostało bez rozpoznania (art. 75 lit. b) i art. 369 k. p. k.), zalicza się przy wniesieniu skargi o to samo roszczenie, jeżeli wytoczono ją przed upływem trzech lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia o pozostawieniu powództwa bez rozpoznania.

Wpis, uiszczony od skargi, przekazanej przez sąd z powodu swej niewłaściwości innemu sądowi, będzie zaliczony na poczet kosztów sądowych powstałych w tym sądzie.

Oddział II.

Opłata od podań i załączników.

Art. 36. Od każdego podania, protokólnych wniosków, złożonych poza rozprawą i wogóle od każdego pisma, złożonego przez stronę, a nie ulegającego opłacie wpisu, pobiera się opłatę w toku postępowania przed sądem grodzkim 50 gr, w toku postępowania przed sądem okręgowym i wyższym 3 zł.

Art. 37. Od każdego załącznika do pisma, lub protokołu, złożonego przez stronę, pobiera się opłatę w wysokości 50 gr.

Art. 38. Od opłaty od podań i załączników wolne są:

- 1) pisma, zawierające jedynie sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczem;
- 2) egzemplarze pism i odpisy załączników, składane przez strony z przeznaczeniem dla strony przeciwnej oraz napisy;
- 3) pisma i wnioski do protokołu oraz załączniki, składane przez świadków, biegłych, tłumaczy i osoby trzecie, wezwane do złożenia dokumentów;
- 4) pisma stron, zawierające wyłącznie wskazanie miejsca zamieszkania lub zawiadomienie o śmierci osób, biorących udział w sprawie;
- 5) pisma sądu polubownego lub sędziów polubownych;
- 6) podania o zwrot wpisu.

Oddział III.

Opłata kancelaryjna.

Art. 39. Za uwierzytelnione wypisy, odpisy, klauzule wykonalności, zaświadczenia, wyciągi oraz inne dokumenty wydawane na podstawie akt tylko na wniosek;

za informacje, udzielone na pisemne zapytanie przez sekretariat sądowy;

za sporządzone przez sąd odpisy pisma, które należy doręczyć z urzędu, jeśli strona zaniedbała nadać dostateczną ilość takich odpisów —

pobiera się opłatę kancelaryjną w wysokości 1 zł, a w sądzie grodzkim — 50 gr, za każdą stronicę wydane dokumentu, licząc 25 wierszy za stronicę.

Każda rozpoczęta stronica liczy się za całą.

Jeżeli pismo sporządzone jest w obcym języku, lub jeśli zawiera tabele, opłatę pobiera się w potrójnej wysokości.

Art. 40. Tytułem opłaty kancelaryjnej za wypisy orzeczeń, doręczane z urzędu, strona, która w danej instancji ma obowiązek uiszczenia wpisu, wpłaca jednocześnie dziesiątą część tegoż wpisu, wszakże nie mniej jak 1 zł i nie więcej jak 50 zł.

Rozdział III.

Opłaty w postępowaniu upadłościowym i ugodowym.

Art. 41. W postępowaniu upadłościowym i ugodowym mają odpowiednie zastosowanie przepisy

art. 16, 24, 25 ust. 2 i 3, art. 36 do 40 niniejszej ustawy.

Art. 42. Wpis stały w wysokości 50 zł pobiera się od podań wierzycieli o otwarcie upadłości.

Art. 43. Za przeprowadzenie postępowania upadłościowego w przypadku uchylenia upadłości rozdziałem lub ugodą przymusową pobiera się opłatę w wysokości pełnego wpisu stosunkowego.

W razie uchylenia upadłości z powodu braku uczestników, lub za zgodą wierzycieli (§ 166 ust. 1 i § 167 ord. upadł.) pobrana będzie opłata w wysokości połowy wpisu stosunkowego.

Opłaty nie pobiera się, jeżeli upadłość została uchylona z powodu braku majątku (§ 166 ust. 2 ord. upadł.).

Art. 44. Opłaty, wymienione w poprzedzającym artykule, oblicza się od masy czynnej, jednakże koszty i długi masy upadłościowej, z wyjątkiem opłat sądowych w postępowaniu upadłościowym, wynagrodzenia zarządcy upadłościowego i wydziału wierzycieli, należy potrącić z masy czynnej. Przedmioty, na których służy prawo odrębnego zaspokojenia, będą uwzględnione tylko w kwocie, jaka pozostaje po zaspokojeniu prawa odrębności.

Jeżeli masa czynna jest większa od masy biernej, opłatę wymierza się według wartości masy biernej.

Za podstawę do obliczenia masy przyjmuje się stan w czasie ukończenia postępowania.

Art. 45. Dodatkowy rozdział (§ 138 ord. upadł.) wolny jest od dopłaty, o ile dotyczy sum i części majątku w poprzednim postępowaniu ujawnionych. W przeciwnym razie należy pobrać dodatkową opłatę stosownie do zwiększonej sumy masy czynnej.

Art. 46. W razie uchylenia upadłości wskutek końcowego rozdziału opłatę za postępowanie upadłościowe obowiązany jest uiścić zarządca masy z majątku masy.

W razie uchylenia upadłości z innych przyczyn, opłatę za postępowanie winien uiścić dłużnik upadły na podstawie urzędowego wymiaru.

Uchylenie upadłości nie może nastąpić przed uiszczeniem należnej opłaty.

Art. 47. Wnioski o odebranie przysięgi wyjawienia w myśl § 100 ord. upadł., oraz wnioski o zniewolenie do złożenia przysięgi są wolne od opłat.

Art. 48. Do wznowionej upadłości (§ 158 ord. upadł.), oraz do ponownej upadłości (§ 163 ord. upadł.), mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 42 do 47, z tą zmianą, że za przeprowadzenie wznowionej lub ponownej upadłości pobiera się połowę wpisu stosunkowego.

Art. 49. Za postępowanie ugodowe pobiera się opłatę:

1) w razie ukończenia ugody sądownie zatwierdzonej (§ 55 ord. ugod.) — w wysokości jednej piątej części wpisu stosunkowego;

2) w razie umorzenia postępowania ugodowego (§ 56 ord. ugod.) — w wysokości jednej dziesiątej części wpisu stosunkowego.

Przy obliczeniu opłaty ma odpowiednie zastosowanie przepis art. 44. Do uiszczenia jej na podstawie urzędowego wymiaru obowiązany jest dłużnik.

Art. 50. Ugody, zawarte w postępowaniu upadłościowym i ugodowym, z wyjątkiem ugody przymusowej i ugody, sądownie zatwierdzonej, podlegają opłacie według art. 30 ustawy niniejszej.

Art. 51. Rekursy w postępowaniu upadłościowym i ugodowym podlegają opłacie wpisu stałego w wysokości 20 zł.

Rozdział IV.

Koszty postępowania.

Art. 52. Za każde doręczenie, z wyjątkiem doręczeń, dokonywanych bezpośrednio w sekretarjacie sądu, pobierana będzie opłata.

Wysokość tej opłaty, sposób jej uiszczenia oraz sposób zużycia sum, uzyskanych z tych opłat, określi rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.

Art. 53. Jako dalsze koszty postępowania należy pobrać:

1) opłaty telegraficzne i telefoniczne za rozmowy zamiejscowe;

2) diety i koszty podróży, należne sędziom, urzędnikom i funkcjonariuszom sądowym za czynności poza budynkiem sądowym;

3) wynagrodzenia świadków, biegłych i tłumaczy;

4) koszty przewozu osób, zwierząt i rzeczy, przechowywanie ich i żywienie;

5) koszty ogłoszeń w pismach;

6) opłaty należne innym władzom i urzędnikom;

7) koszty pobytu w areszcie.

Art. 54. Na pokrycie kosztów postępowania obowiązana jest złożyć zaliczkę strona, która wniosła o podjęcie czynności, połączonej z wydatkami; jeżeli obie strony wniosły o podjęcie czynności, zaliczkę winny uiścić obie strony w równych częściach lub w innym stosunku według uznania sądu.

Sąd oznaczy wysokość zaliczki i termin jej złożenia.

Wykonanie czynności zależne jest od uiszczenia zaliczki.

Rozdział V.

Przepisy końcowe.

Art. 55. W razie dochodzenia w drodze procesu karnego roszczeń majątkowych, wynikających z przestępstwa, opłaty sądowe, należne w myśl art. 555 k. p. k., pobiera się według przepisów roz-

działów I i II, przyczem od powództwa cywilnego, zabezpieczenia powództwa, kasacji i zażalenia przypadają opłaty jak od skargi, zarządzenia tymczasowego, rewizji i rekursu.

Pisma i załączniki, wnoszone przez powoda cywilnego w toku dochodzeń wstępnych, są wolne od opłaty od podań i załączników. Obowiązek opłaty wpisu od powództwa powstaje z chwilą wytoczenia przez powoda roszczenia przed sądem wyrokującym.

Art. 56. Opłaty stemplowe w postępowaniu sądowym pobierane nie będą. Dokumenty, składane przez stronę w postępowaniu sądowym, podlegające opłacie stemplowej tylko wówczas, gdyby też opłacie podlegały bez korzystania z nich w tem postępowaniu.

Art. 57. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 października 1924 r. o opłatach stemplowych i sądowych w sprawach, związanych z przechowaniem wierzytelności prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 844), o ile dotyczy opłat sądowych w postępowaniu spornem pozostaje w mocy z tą zmianą, że § 9 otrzymuje następujące brzmienie:

„1) W postępowaniu sądowym (spornem i niespornem) podstawę wymiaru opłaty sądowej w I-ej instancji stanowić będzie kwota złotych, na którą sąd orzeczeniem lub strony same w ugodzie przechowały wierzytelność.

2) W postępowaniu spornem przed sądem I-ej instancji wartość przedmiotu sporu w chwili wytoczenia skargi należy traktować jako niedająca się określić z tem, że tymczasowo oznaczony wpis nie może przekraczać 100 zł”.

Art. 58. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc wszelkie przepisy, dotyczące przedmiotów, unormowanych w ustawie niniejszej, a w szczególności rozporządzenie cesarskie z dnia 15 września 1915 r. o opłatach sądowych (Dz. u. p. austr. Nr. 279) i ustawa z dnia 12 czerwca 1924 r. w przedmiocie opłat sądowych na obszarze sądów apelacyjnych krakowskiego i lwowskiego, oraz sądu okręgowego cieszyńskiego (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 562), w zakresie opłat w postępowaniu sądowo-cywilnem i egzekucyjnym, upadłościowym i ugodowym.

Postanowienia tych ustaw będą jednak nadal stosowane w sprawach egzekucyjnych, zabezpieczających, upadłościowych i ugodowych, które przed dniem wejścia w życie ustawy niniejszej weszły do sądu — aż do ukończenia tych spraw, a co do będących w toku w tym dniu sporów cywilnych — aż do ukończenia postępowania w instancji.

Jednak i w tych sprawach z chwilą wejścia w życie ustawy niniejszej, będą miały zastosowanie postanowienia art. 12 i 52.

Art. 59. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 60. Ustawa niniejsza obowiązuje na obszarze sądów apelacyjnych krakowskiego i lwowskiego, oraz sądu okręgowego cieszyńskiego, i wcho-

dzi w życie z dniem pierwszym miesiąca kalendarzowego następującego po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

252.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 18 marca 1932 r.

o kosztach sądowych na obszarze sądów apelacyjnych poznańskiego i toruńskiego i sądu okręgowego katowickiego,

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. W postępowaniu przed sądami powszechnymi w sprawach, toczących się na zasadzie ustawy postępowania cywilnego, ordynacji upadłościowej, rozporządzenia o zapobieganiu upadłości, ustawy o przymusowym przetargu i zarządzie nieruchomości oraz ustawy o przymusowej likwidacji jednostki kolejowej, pobierane będą koszty sądowe (opłaty sądowe i koszty postępowania) według niniejszej ustawy.

Art. 2. O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, obowiązany do uiszczenia kosztów sądowych jest ten, kto spowodował czynność lub postępowanie podlegające opłacie lub ten, kto w myśl rozstrzygnięcia sądowego lub ugody ponosić koszty jest zobowiązany.

Przepis powyższy w niczem nie narusza przepisów o ponoszeniu kosztów w myśl obowiązujących ustaw postępowania.

Art. 3. Uwolnienie od kosztów sądowych (opłat sądowych i kosztów postępowania) służy:

1) osobom, którym sąd przyznał prawo ubogich w zakresie, określonym ustawą postępowania cywilnego;

2) kuratorowi, wyznaczonemu przez sąd do zastępowania strony, nieznaney z miejsca pobytu.

W zakresie, w którym w myśl niniejszego przepisu strony są zwolnione od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, koszty postępowania uiszcza tymczasowo Skarb Państwa.

Art. 4. Uwolnienie od opłat sądowych służy:

1) Skarbowi Państwa;

2) instytucjom prawa publicznego, zwolnionym od tych opłat na mocy szczególnych przepisów;

3) zarządcy masy upadłościowej oraz wydziałowi i radzie wierzycieli od wszelkich opłat jedynie w postępowaniu upadłościowym;

4) dłużnikowi upadłemu w postępowaniu upadłościowym od opłat od podań i załączników, składanych w tem postępowaniu;

5) nadzorcy sądowemu od opłat od podań i załączników, składanych sądowi nadzorującemu z tytułu wykonywania nadzoru;

6) dłużnikowi w postępowaniu, zapobiegającym upadłości, od opłat od podań i załączników, składanych w tem postępowaniu.

Uwolnienie od opłat nie zwalnia od obowiązku uiszczenia kosztów postępowania.

Art. 5. Jeżeli na przeciwnika strony zwolnionej od kosztów lub opłat sądowych włożony będzie obowiązek ponoszenia kosztów w całości lub w części, koszty sądowe lub opłaty, nieuiszczone z powodu zwolnienia, będą ściągnięte od tegoż przeciwnika w całości lub w odpowiedniej części po uprawomocnieniu się orzeczenia sądu.

W przypadku uwolnienia na podstawie prawa ubóstwa ma zastosowanie przepis § 123 u. p. c.

W razie uchylenia kurateli lub ujawnienia majątku osób, dla których ustanowiono kuratora, koszty sądowe, od których kurator był zwolniony, będą ściągnięte od strony działającej przez kuratora. Przepis ten ma odpowiednio zastosowanie w razie cofnięcia prawa ubogich.

Art. 6. Postępowanie o przyznanie prawa ubogich, o uznanie za zmarłe osób zaginionych na wojnie (§ 960 do 970 u. p. c.) oraz postępowanie przed sądami polubownymi wolne są od opłat sądowych.

Art. 7. Opłata sądowa winna być uiszczona przy wniesieniu pisma lub przy zgłoszeniu wniosku, podlegającego opłacie.

Żadna czynność nie będzie podjęta na skutek pisma od którego nie została uiszczona należna opłata sądowa. Pismo takie będzie zwrócone, jeżeli wnoszący je w ciągu siedmiu dni od daty doręczenia mu wezwania o uzupełnienie braku nie uiszczy przypadającej opłaty lub jej nie uzupełni do należytej wysokości. Termin siedmiu dni może być odpowiednio przedłużony, jeśli chodzi o pisma, wpływające od osób, zamieszkałych zagranicą, a wnoszący nie ma w kraju zastępcy.

Termin uważa się za dochowany, jeżeli przed jego upływem opłatę nadano na pocztę lub wpłacono na konto danego sądu przez Pocztową Kasę Oszczędności.

Wnioski, podlegające opłacie, które się składa przez oświadczenie do protokołu, nie będą przyjęte, jeżeli jednocześnie nie zostanie uiszczona opłata.

Art. 8. Przepis artykułu poprzedzającego ma odpowiednie zastosowanie w przypadku, gdy w wyniku sprawdzenia wartości przedmiotu sporu, w wyniku zmiany lub rozszerzenia żądania albo wskutek zmiany rodzaju postępowania przypadać będzie opłata wyższa od poprzednio uiszczonej.

Art. 9. Przewodniczący wydaje zarządzenia co do wezwania o uiszczenie opłaty i co do zwrócenia pism, nieopłaconych należycie.

Jednakże uchwały co do zwrócenia wydaje sąd na posiedzeniu niejawnym, jeżeli opłata przypada od rewizji, od skargi nieważności lub od skargi o wznowienie wniesionych do sądu drugiej instancji albo do